

Prevenција: "RANO OTKRIVANJE RIZI NOG PONAŠANJA MLADEŽI"

Provoditelj: Zavod za javno zdravstvo Osje ko-baranjske županije

Godina provedbe: 2017

Kratki opis programa

Racionala pozadine intervencije: rana detekcija emocionalnih i komunikacijskih poteškoća, a time i prevencija razvoja rizičnih oblika ponašanja. Projekt se provodi s ciljem ranog otkrivanja imbenika rizičnog ponašanja mladeži, prevencije svih oblika PUP-u, prevencije zlorabe alkohola i drugih psihoaktivnih tvari te prevencije delikventnog ponašanja. Ciljana skupina: učenici 7. razreda osnovnih škole te učenici 1. razreda srednje škole-najvulnerabilnija skupina mladeži zbog promjene škole, dolaska u novu sredinu, promjena seoska-gradska sredina, potrebe samopotvrđivanja i inih zahtjeva adolescentnog razdoblja.

Provedba anketiranja je s ciljem utvrđivanja stupnja rizika, procjena potrebe tretmana, te sam tretman.

Anketirani učenici imaju pismenu suglasnost roditelja/staratelja.

Sažetak programa

Projekt se provodi s ciljem ranog otkrivanja imbenika rizičnog ponašanja mladeži, prevencije svih oblika PUP-u, prevencije zlorabe alkohola i drugih psihoaktivnih tvari te prevencije delikventnog ponašanja.

Ciljana skupina: učenici 7. razreda osnovnih škola učenici 1. razreda srednje škole-najvulnerabilnija skupina mladeži zbog promjene škole, dolaska u novu sredinu, promjena seoska-gradska sredina, potrebe samopotvrđivanja i inih zahtjeva adolescentnog razdoblja.

Provedba testiranja s ciljem utvrđivanja stupnja rizika, procjena potrebe tretmana, te tretman.

Procjena potreba usklađena s Nacionalnom strategijom suzbijanja zlorabe droga i Nacionalnom strategijom zaštite mentalnog zdravlja.

Podaci o uporabi droga u ciljanoj populaciji obuhvaćeni su Izvješćem o zlouporabi droga HZJZ-o i Izvješćem ove službe.

Izvedba programa se usklađuje sa organizacijskim i stručnim resursima Službe.

CILJ:

- rano otkrivanje imbenika rizičnog ponašanja mladeži
- prevencija svih oblika PUP
- prevencija zlorabe alkohola i drugih psihoaktivnih tvari
- prevencija delikventnog ponašanja

CILJANA GRUPA I KORISNICI:

-učenici sedmih razreda osnovnih škola i učenici prvih razreda srednje škole-najvulnerabilnija skupina mladeži zbog promjene škole, dolaska u novu sredinu, promjena seoska-gradska sredina, potrebe samopotvrđivanja i inih zahtjeva adolescentnog razdoblja

NAJAVLJENJE:

- roditelji se pismenim putem obavještavaju o testiranju upitnikom
- odgovaraju e upitnike ispunjavaju u enici, prilikom sistematskih pregleda školske medicine,
- potom se sa svakim u enikom obavlja kra i strukturirani individualan razgovor
- nakon izvršenog testiranja roditeljima u enika, kojima su utvr ena odstupanja upu uje se
- pismeni dopis o potrebi javljanja u Savjetovalište za mentalno zdravlje
- anketiranje, obrada i unos e provoditi djelatnici Službe Centra za prevenciju i lije enje
- bolesti ovisnosti Zavoda za javno zdravstvo Osje ko-baranjske županije, u suradnji sa
- kolegama Službe školske medicine
- na temelju dobivenih rezultata procjenjuje se stupanj rizika za svako pojedino dijete, te se procjenjuje potreba tretmana
- tretmane (individualne i obiteljske) e provoditi djelatnici Službe u prostorijama ove Službe

VAŽNO: svi anketirani u enici imaju pismenu suglasnost roditelja/staratelja

O EKIVANI REZULTATI:

- rano otkrivanje rizi ne mladeži
- smanjenje potražnje mladeži za sredstvima ovisnosti
- smanjenje broja mladih s PUP

PREDVI ENI PO ETAK I ZAVRŠETAK PROVEDBE PROJEKTA:

-školska godina 2016/2017. god. (zimski semestar)

PODRU JE PROVEDBE PROGRAMA:

- sedmi razredi osnovnih škola i prvi razredi srednjih škola na podru ju grada Osijeka
- cca 1500- 1700 u enika

EVALUACIJA:

Tijekom šk. god. 2016./2017. u enici prvih razreda srednje škole te u enici sedmih razreda osnovne škole, iji su roditelji/staratelji potpisali suglasnost za provedbu testiranja, ispunili su Upitnik snaga i teško a. Svrha upitnika je rano otkrivanje rizika za mogu e probleme u mentalnom zdravlju djece i mladih. U navedenom razdoblju testirano je ukupno 749 u enika iz ukupno 15 škola, 10 osnovnih i 5 srednjih škola.

Od ukupno 749 u enika, 259 (34,6%) je bilo muškog spola, odnosno 490 (65,4%) ženskog spola.

Prosje na dob u enika u osnovnim školama bila je 13,66 godina. Najmla i u enik imao je 12 godina, najstariji 15.

broj u enika po kategorijama ukupnog rezultatu: najviše u enika nalazi se u kategoriji prosje nog rezultata, njih 661 (88,3%), a najmanje u enika pripada kategoriji vrlo visokog rezultata, njih 36 (4,8%). Grani ni rezultat postiglo je 52 u enika (6,9%).

Na Skali emocionalnih simptoma 644 u enika (86%) postiglo normalan, prosje an rezultat, 36 u enika (4,8%) postiglo je grani an rezultat, a 69 u enika (9,2%) postiglo je vrlo visok rezultat.

Na Skali problema u ponašanju postiglo je 684 u enika (91,3%), grani an rezultat postiglo je 37 u enika (4,9%), a vrlo visok rezultat ima 28 u enika (3,7%).

Na skali hiperaktivnosti 673 u enika (89,9%) postiglo je normalan, prosje an rezultat, grani an rezultat postiglo je 32 u enika (4,3%), vrlo visok rezultat ima 44 u enika (5,9%).

Na Skali problema u odnosu s vršnjacima normalan, prosje an rezultat postiglo je 636 u enika (84,9%). Grani an rezultat ima 92 u enika (12,4%), vrlo visok rezultat ima 20 u enika (2,7%).

INa Skali prosocijalnog ponašanja prosje an, normalan rezultat postiglo je 707 u enika (94,4%). Grani an rezultat postiglo je 28 u enika (3,7%), vrlo nizak rezultat 14 u enika (1,9%).

Na Skali utjecaja simptoma 562 u enika (75%) postiglo je normalan, prosje an rezultat. Grani an rezultat postiglo je 72 u enika (9,6%), 115 u enika (15,4%) postigao je vrlo visok rezultat.

T-testom utvr ena je statisti ki zna ajna razlika izme u mladi a i djevojaka na Skali emocionalnim simptoma, na kojoj djevojke postižu statisti ki zna ajno viši rezultat u odnosu na mladi e ($t = -6,724$; $p < ,01$). Osim toga, utvr ena je i

statisti ki zna ajna razlika izme u mladi a i djevojaka na Skali problema u ponašanju, na kojoj mladi i postižu statisti ki zna ajno viši rezultat od djevojaka ($t=3,226$; $p=,01$), kao i na Skali problema u odnosima s vršnjacima na kojoj mladi i iskazuju statisti ki zna ajno više navedenih problema u odnosu na djevojke ($t=2,898$; $p<,01$). Na Skali prosocijalnog ponašanja utvr ena je statisti ki zna ajna razlika u obrnutom smjeru, djevojke iskazuju zna ajno više prosocijalnog ponašanja nego mladi i ($t=-5,146$; $p<,01$). Na Skali hiperaktivnosti kao i na Ukupnom rezultatu teško a nije utvr ena statisti ki zna ajna razlika izme u mladi a i djevojaka.

1. Županije provedbe

Osje ko-baranjska

2. Datum početka i završetka programa

Datum početka: 01.09.2016

Datum završetka: 31.12.2017.

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici

ne

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provo enju istog ili sličnih programa

Mjesto provedbe programa: grad Osijek

Godina u kojoj se program provodio: 2017

Broj obuhvaćenih korisnika: 1000

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora

Izvor programa: Preuzeti program

Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet: Zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije

7. Razina preventivnih intervencija

Univerzalna

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren

Škola

9. Rizici i zaštitni imbenici na koje program cilja

Rizici imbenici: emocionalna nestabilnost, nezrelost

- hiperaktivnost i smetnje pažnje

- poteškoće u učenju

- stresne situacije

Zaštitni imbenici: jačanje i osnaživanje samopoštovanja, samopouzdanja

- komunikacijske vještine

- socijalne vještine rješavanja stresnih situacija

- rad s emocijama

10. Procjena potreba

Način provedbe: Znanstvene spoznaje kao i osobna iskustva, i evaluacija iz ranijih godina provedbe ovog projekta

Očekivani rezultati: smanjenje broja mladih s rizicima ponašanjem i emocionalnim poteškoćama

11. Trajanje programa

Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 64

12. Ciljevi programa

Opis: rano otkrivanje imbenika rizika i ponašanja mladeži

-prevencija svih oblika PUP

-prevencija zlorabe alkohola i drugih psihoaktivnih tvari

-prevencija delikventnog ponašanja

Specifični: adekvatne i prilagođene psihoterapijske intervencije (individualne, obiteljske, psihodijagnostika)

13. Ciljana skupina

Osnovna škola, Srednja škola

14. Korisnici programa

Opis korisnika: učenici sedmih razreda osnovnih škola i učenici prvih razreda srednjih škola na području grada Osijeka

Broj korisnika na godišnjoj bazi: 749

15. Metode korištene u programu

Savjetovanje, psihoterapija - individualna, obiteljska, psihodijagnostika

16. Program je evaluiran

da

17. Vrsta provedene evaluacije

Da - Evaluacija procesa

18. Metoda evaluacije

upitnik "Moje snage i poteškoće" - statistička obrada podataka

- Izvješće o provedenim intervencijama

19. Evaluatori

Unutarnji

20. Najvažniji rezultati evaluacije

Tijekom šk. god. 2016./2017. učenici prvih razreda srednje škole te učenici sedmih razreda osnovne škole, roditelji/staratelji potpisali suglasnost za provedbu testiranja, ispunili su Upitnik snaga i teškoća. Svrha upitnika je rano otkrivanje rizika za moguće probleme u mentalnom zdravlju djece i mladih. U navedenom razdoblju testirano je ukupno 749 učenika iz ukupno 15 škola, 10 osnovnih i 5 srednjih škola.

Od ukupno 749 učenika, 259 (34,6%) je bilo muškog spola, odnosno 490 (65,4%) ženskog spola.

Prosječna dob učenika u osnovnim školama bila je 13,66 godina. Najmlađi učenik imao je 12 godina, najstariji 15.

Broj učenika po kategorijama ukupnog rezultata: najviše učenika nalazi se u kategoriji prosječnih rezultata, njih 661 (88,3%), a najmanje učenika pripada kategoriji vrlo visokog rezultata, njih 36 (4,8%). Granični rezultat postiglo je 52 učenika (6,9%).

Na Skali emocionalnih simptoma 644 učenika (86%) postiglo normalan, prosječan rezultat, 36 učenika (4,8%) postiglo je graničan rezultat, a 69 učenika (9,2%) postiglo je vrlo visok rezultat.

Na Skali problema u ponašanju postiglo je 684 učenika (91,3%), graničan rezultat postiglo je 37 učenika (4,9%), a vrlo visok rezultat ima 28 učenika (3,7%).

Na skali hiperaktivnosti 673 učenika (89,9%) postiglo je normalan, prosječan rezultat, graničan rezultat postiglo je 32 učenika (4,3%), vrlo visok rezultat ima 44 učenika (5,9%).

Na Skali problema u odnosu s vršnjacima normalan, prosječan rezultat postiglo je 636 učenika (84,9%). Graničan

rezultat ima 92 u enika (12,4%), vrlo visok rezultat ima 20 u enika (2,7%).

Na Skali prosocijalnog ponašanja prosječan, normalan rezultat postiglo je 707 u enika (94,4%). Graničan rezultat postiglo je 28 u enika (3,7%), vrlo nizak rezultat 14 u enika (1,9%).

Na Skali utjecaja simptoma 562 u enika (75%) postiglo je normalan, prosječan rezultat. Graničan rezultat postiglo je 72 u enika (9,6%), 115 u enika (15,4%) postigao je vrlo visok rezultat.

T-testom utvrđena je statistički značajna razlika između mladića i djevojaka na Skali emocionalnim simptomima, na kojoj djevojke postižu statistički značajno viši rezultat u odnosu na mladiće ($t = -6,724$; $p < ,01$). Osim toga, utvrđena je i statistički značajna razlika između mladića i djevojaka na Skali problema u ponašanju, na kojoj mladići postižu statistički značajno viši rezultat od djevojaka ($t = 3,226$; $p = ,01$), kao i na Skali problema u odnosima s vršnjacima na kojoj mladići iskazuju statistički značajno više navedenih problema u odnosu na djevojke ($t = 2,898$; $p < ,01$). Na Skali prosocijalnog ponašanja utvrđena je statistički značajna razlika u obrnutom smjeru, djevojke iskazuju značajno više prosocijalnog ponašanja nego mladići ($t = -5,146$; $p < ,01$). Na Skali hiperaktivnosti kao i na Ukupnom rezultatu teško je utvrditi statistički značajnu razliku između mladića i djevojaka.

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokalnoj razini

Promoviran: ne

Sadržaj i tijek kampanje:

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provođenja (HRK)

23. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK):

Drugi izvori (HRK):